

CVIČEBNÍ LISTY

Příloha „Vojenských Rozhledů“.

ČÍSLO 10.

ROČNÍK VI.

Příprava pro Válečnou školu.

Otázky z ústních přijímacích zkoušek v roce 1926.

Podplukovník gen. štábu S. N a l o t:

Řešení otázek z taktiky pěchoty.

(Pokračování.)

Otázka 14.

Rozkaz velitele 20. brigády k útoku (zahajovacímu boji).

Boje svedené dosud předvojovými prapory měly ten výsledek, že přivedly tyto prapory v dotyk se souvislou nepřátelskou palebnou linií, kterou nemohou již zlomit jen svými vlastními prostředky.

Proto se předvojové prapory na dosažené linii zastavily a počínají ji opevňovati, jak to nařizuje Cvičební řád pro pěší vojsko (čl. 698, 2. odst.).

Abychom měli určitý podklad pro další práci, připustme, že linie dosažená předvojovými prapory probíhá takto:

Wasserwerk; křižovatka na sever od Zucker Fb.; od západu k východu běžící hřeben hřbetu přímo na východ od této křižovatky; vojenský hřeben hřbetu na severozápad od Velké Horky až ke stromu v silniční aleji, umístěnému pod písmenem c od Münchengrätz; silnice až po rozcestí s cestou vedoucí od Lhotitz; vrchol kupy přímo na severovýchod od tohoto rozcestí; od západu k východu běžící hřbet, procházející 200 m na jih od koty 249, J. H. Wordan (324).

Předpokládejme rovněž, že k dosažení této linie zasadily východní předvojové prapory (I./2. a II./2.) téměř úplně své zálohy a že měly dosti vážné ztráty dosahující přibližně 20% zasazených počtů, kdežto západní předvojový prapor (III./2.) že nezasadil dosud zálohy a že má jen nepatrné ztráty; konečně že palebné základny předvojových praporů jsou v 11 h. tyto:

u praporu I./2.: hlavní základna (tři kulometná družstva) na hřebenu na jihovýchod od jihovýchodního cípu lesa na jihozápad od Dněbohu; vedlejší základny č. 1 (dvě kulometná družstva) na jihovýchodním okraji Klein Zasadky, č. 2 (jedno kulometné družstvo) u jihozápadního cípu lesa na jihozápad od Dněbohu;

u praporu II./2.: hlavní základna (čtyři kulometná družstva) u M. H. Přestawlk, vedlejší základna (dvě kulometná družstva) u železniční stanice Münchengrätz;

u praporu III./2.: hlavní základna (tři kulometná družstva) u hluboké cesty 300 m na jihozápad od jihozápadního cípu Münchengrätz; vedlejší základny č. 1 (dvě kulometná družstva) někde na hřebenu 300 m na jihovýchod od mostu 600 m na jihovýchod od kostela v Kloster, č. 2 (jedno kulometné družstvo) někde na hřbetu 300 m od jižního východu z Münchengrätz.

Velitel 20. brigády, velící předvojům, jemuž dal velitel divise

k dispozici jeden pluk valného voje (na př. 3. pěší pluk), má úkol zlomiti nepřátelskou frontu povšechným směrem Malá Horka—Buda. K tomu má k dispozici tyto prostředky:

dva pluky pěší (2. a 3.),
divisní eskadronu,
jednu rotu divisního ženijního vojska,
a palbu tří lehkých oddílů pro přímou podporu a tři oddílů (jednoho lehkého a dvou hrubých) pro všeobecnou činnost.

Jeden z obou pěších pluků (2. pěší pluk) jest již celý rozvinut na divisní frontě a utrpěl vážné ztráty; opevňuje se na místě, aby udržel dobytý terén. Není již s to, aby jen svými vlastními prostředky pokračoval v zahájeném postupu, avšak bude-li zesílen 3. plukem, bude moci ještě účinně také působiti při úspěchu zamýšlené operace tím, že bude nepřítele na celé frontě divise poutati, že bude eventuálně podporovati svou palbou hlavní útok, kryje jeho boky a doprovázejí jej těsně na svých křídlech tak, aby zvětšil trhlínu vytvořenou tímto útokem v nepřátelské frontě.

Druhý z obou pluků (3. pěší pluk) je naopak svěží. Jde tedy o to, aby ho bylo užito tak, aby se uplatnila celá jeho útočná kapacita, to znamená, že bude třeba, aby byl zasazen na normální útočné frontě pěšího pluku a v takovém terénním pásmu, které usnadní co nejvíce zasedání jeho jednotlivých prostředků, zejména prostředků palebných.

Bereme-li věci tak, jak jsou, jsme již do jisté míry omezení při volbě tohoto pásma, poněvadž velitel divise určil již všeobecný směr útoku; avšak přesné stanovení hranic pásma hlavního útoku má s hlediska palby převážný význam a na tom, jak budou tyto hranice voleny, bude často záviseti více nebo méně úplný úspěch celé operace.

Jaká bude tedy úloha velitele brigády při tomto zahajovacím boji?

S hlediska pěchoty bude musit stanoviti přesné hranice útočného pásma 3. pluku tak, aby byly palebné možnosti pluku v tomto pásmu co největší a palebné možnosti nepřítele co nejmenší; bude musit stanoviti přesně, bude-li třeba, postupné etapy operace, určití podmínky, za kterých jednotky 2. pluku usnadní přiblížení 3. pluku, zajistí bezpečnost boků hlavního útoku a budou tento útok provázeti nebo poutati nepřátelské jednotky, které nejsou na této operaci přímo interesovány; bude musit po provedení průrazu a po dosažení konečného cíle stanoviti základny pro opevnění dobytého terénu, a to takové základny, které se co nejvíce hodí k udržení terénu a k umožnění pozdějšího útoku valných sil divise na nepřátelskou hlavní posici.

S hlediska dělostřelectva bude musit rozdělití dělostřelectvo pro přímou podporu mezi jednotlivé pěší jednotky a určití palebné úkoly dělostřelectva pro všeobecnou činnost aneb aspoň předložití své požadavky o této věci veliteli divise.

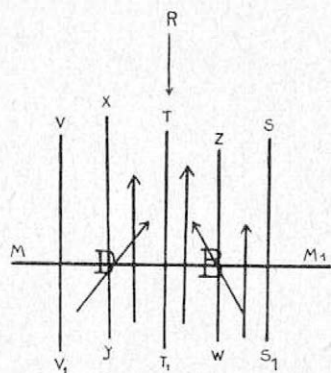
S hlediska ostatních zbraní bude musit stanoviti jejich eventuální účast při této fázi bitvy tak, aby byly uvedeny v činnost veškeré živé volné síly.

Vizme, jak velitel brigády upraví každou z těchto věcí.

Útočné pásmo 3. pluku.

Toto pásmo má co možná nejvíce odpovídati terénnímu celku tak, aby pluk mohl do něho soustřediti svou palbu a aby naopak nepřítel neměl možnost provéstí mohutná soustředění palby proti útočníku. Zdůrazněme tuto věc, neboť má velikou důležitost.

Dejme tomu, že SS_1 a TT_1 jsou bočné hranice terénního celku B, a TT_1 , VV_1 bočné hranice terénního celku D; útočí-li pluk R podél osy TT_1 , tedy po obou stranách rozhraní mezi oběma terénními celky, v útočném pásmu $XY-ZW$, má nepřítel umístěný na jih od MM_1 možnost

soustřediti palbu všech svých palebných zbraní, umístěných v pásmu V_1 , MM_1 , S_1 proti pluku R, jestliže ovšem vzdálenosti jednak mezi XY a VV_1 a jednak mezi ZW a SS_1 jsou menší než rozměry pěchotního palebného celku (1500—2000 m). Jestliže naopak bude pluk R útočiti v terénním celku TT_1 , SS_1 , budou moci naň střeliti jen palebné zbraně umístěné přímo v tomto terénním celku. Poněvadž pak obránce je nucen rozdělit již napřed své palebné zbraně v celém terénu, kterého chce hájiti, kdežto naopak útočník může soustřediti své palebné prostředky jen na tu část terénu, kterou zvolil za pásmo útoku, umožňuje útok vedený v samostatném terénním celku, jehož šířka odpovídá přibližně normální útočné frontě zasazené jednotky, aby útočník soustředil všechnu svou palbu na pásmo, na které útočí, a naopak zabráňuje obránci, aby nesoustředil své vlastní palebné prostředky proti útočníku, a tak tedy poskytuje útočníku nejlepší možnost dosáhnouti převahy palby, bez níž každý útok jest již napřed odsouzen k neúspěchu.

Nuže — kupa 308 (Velká Horka), východní okolí osady Lhotitz a hřbet táhnoucí se na východ od silnice Lhotitz—Buda rozdělují terénní pásmo, ležící na jih od linie dosažené 2. plukem, na dva samostatné terénní celky, jejichž rozhraní bude tvořiti východní hranice útočného pásma 3. pluku. Tyto hranice budou tedy vyznačeny přesně těmito místy: hřeben sever—jih kupy 700 m na severovýchod od trig. 308, hřeben sever—jih hřbetu 300 m na severozápad od Dobrawuda, hřeben táhnoucí se od severozápadu k jihovýchodu na jih od Dobrawuda, hřeben sever—jih hřbetu 300 m na severovýchod od Lhoty, hřeben sever—jih hřbetu přímo na východ od kaple ve Lhotitz, křižovatka 1000 m na jih od Lhoty, hřeben, který se odtud táhne na jihovýchod.

Západní terénní celek má své skutečné západní hranice až na pravém (západním) břehu Jizery, na východním okraji lesů Revier Klokočka. Avšak protože údolí Jizery je značně široké, jsou hřbety, které se svažují od těchto okrajů k východu a které poskytují výhled na východní břehy, příliš daleko (2—3 km), aby mohly palebné zbraně, umístěné na jejich svazích, působiti účinně na tento břeh. Z toho vyplývá, že palebný celek, odpovídající východní části řečeného terén-

ního celku, má své západní hranice na čáře vyznačené těmito místy: Zucker-Fabrik, J. H., východní okraj Vesela, hřeben sever—jih hřbetu 400 m na západ od 229, Kalwarka Berg (zříc. 242). Tato linie bude tedy západními hranicemi útočného pásma 3. pluku.

Postupné etapy operace.

Vzdálenost mezi linií dosaženou 2. plukem při zjednání dotyku a konečným cílem, jak jej určil velitel divise, přesahuje 3 km.

Avšak konečného cíle dosáhne 3. pluk jen tehdy, bude-li nepřátelská posice, proti které je veden útok, mít jen omezenou hloubku, neboť v opačném případě by neměl 3. pluk pravděpodobně potřebné útočné kapacity, aby dosáhl cíle tak vzdáleného, i vydával by se, chtěje ho dosáhnouti, nebezpečí, že spatří své boky ohroženy a obchváceny.

Při nejistotě, v níž jsme stran hodnoty nepřátelské posice, je důležité, abychom byli opatrní a abychom omezili svůj první cíl na linii dosti blízkou, na které by se 3. pluk snažil aspoň se zachytiti, kdyby narazil na posici pevně drženou. Těmto podmínkám vyhovuje linie vyznačená těmito místy: potok 300 m na jih od Spinn-Fabrik, jižní okraj lesa Malá Horka, křižovatka 400 m na severozápad od Lhotitz; tato linie leží totiž ne více než nejvýše 1500 m od výchozí základny a dovoluje pluku, aby opřel svá křídla na západě o Jizeru a na východě o východní ostroh Velké Horky, a usnadňuje mu, aby se spojil s hřebenem na jihozápad od Kl. Zasadka, který je obsazen 2. plukem.

V případě shora uvedeném (kdyby nepřátelská posice byla pevně držena) by bylo totiž pokračování útoku ihned odloženo, neboť tento útok nasazujeme jen za toho předpokladu, že máme co činiti s krycí posicí, a proto nemá tento náš útok prostředky k proražení posice pevné a hluboké.

Ukáže-li boj, že nemáme co činit s hlavní nepřátelskou posicí, bude ovšem třeba využití ihned prvního dosaženého úspěchu a rozšíření počáteční trhlínu až po linii vyznačenou jižním okrajem Vesela, jižním okrajem lesa 229, křižovatkou na jihozápad od Lhoty, lesem Fasannerie, kterážto linie bude druhým cílem, z něhož pak bude třeba dosáhnouti cíle konečného.

Účast pluku při útoku.

Vizme nyní, jaká může býti účast předvojových praporů při zamýšlené operaci.

2. pluk musí s počátku krýti přibližování 3. pluku tím, že se obrátí svou palbou proti všem palebným zbraním nepřítele, účinkujícím do přibližovacích pásem tohoto pluku, neb aspoň tím, že bude střežiti veškerá místa, na kterých by se mohly objeviti palebné zbraně jsoucí s to rušiti toto přibližování. Pro tuto úlohu lze ovšem bráti v úvahu jen prapory II./2. a III./2., poněvadž prapor I./2. zahnal již nepřítele se všech míst, s kterých by mohl mítí výhled na řečená přibližovací pásma.

Avšak ani účast 2. pluku při samém útoku nesmí býti zanedbána.

Východní prapor (I./2.) bojuje v akčním pásmu ležícím mimo útočné pásmo 3. pluku. Dosáhl topografického hřebenu terénní vlny, která se svažuje dosti pravidelně k Bošínu a Fasannerie a která tvoří severní hranice terénního celku, který se směrem na jih prostírá velmi daleko. Prapor I./2. bude tedy moci zřídit své palebné základny na tomto hřebenu a upoutat svou palbou veškeré nepřátelské jednotky, které by projevíly svou přítomnost v tomto pásmu. Tot' vše, co od tohoto praporu můžeme v té chvíli požadovati se zřením na jeho vy-

čerpanost a důležitost jeho dosavadní úlohy: udržeti dobytý terén a zajistiti spojení s našimi jednotkami operujícími na výšinách Mužský kopec — spojení, které se stalo důležitým skutečností, že jsme se zastavili a že zaujímáme v tomto pásmu situaci obrannou.

Střední prapor (II./2.) má dvě třetiny svého akčního pásma v útočném pásmu 3. pluku. Část jeho pěších rot bude tedy vystřídána jednotkami 3. pluku a uvolní se: bude pohotově zajistiti bezpečnost východního boku východního útočícího praporu a doprovázeti útok tohoto praporu. Zbraně palebné základny tohoto praporu budou pak s počátku podporovati útok 3. praporu na Velkou Horku a později po dobytí této výšiny útok svého vlastního praporu na Dobrawuda a na jih odtud.

A západní prapor (III./2.), který leží podél Jizery od Wasserwerk až k ohybu 700 m na jih od kostela v Kloster a který má ještě svou rotu v záloze úplně volnou, bude moci doprovázet ihned útok 3. pluku na jeho pravém (západním) křídle, útoče postupně na východním břehu Jizery na Haschkow a pak na Veselou. Jeho palebné zbraně, kterých bude z většiny užito k podpoře jeho vlastního útoku a k neutralisování nepřátelské palby, pocházející eventuelně ze západního břehu Jizery, budou moci, aspoň zčásti, podporovati z boku hlavní útok vedený 3. plukem, jestliže dobytí opěrných stanovišť Zucker-Fabrik a J. H. bude předcházeti dobytí západních hřbetů Velké Horky.

Udržení dobytého terénu.

Velitel brigády musí v svém rozkazu pro útok stanovit již napřed podmínky, za jakých bude musit býti upravena dobytá posice, jestliže by bylo dosaženo konečného cíle, stanoveného velitelem divise; to proto, aby také velitelé podřízených jednotek mohli vypracovati svůj vlastní obranný palebný plán při dobytí tohoto cíle.

Proto musí velitel brigády stanovit předem tyto věci:

Kudy budou probíhati přední hranice dobyté posice?

Kudy bude probíhati přední okraj záchytného pásma této posice?

Kde budou umístěny pozorovací částice?

Kde bude zřízena hlavní palebná přehrada?

Jaké chování má býti zaujato, kdyby nepřítel přistoupil k útoku?

Přední hranice dobyté posice musí v sobě zahrnovati sám cíl určený velitelem divise, aniž ho však příliš přesahují, neboť velitel divise právě tím, že tento cíl určuje, chtěl zabrániti, aby se přední částice divise nepustily předčasně v boj s nepřátelskými částmi hlavní posice. Proto budou přední hranice dobyté posice probíhati těmito místy: vrcholem Kalwarka Berg (zříc. 242), jižním okrajem čtverhranného lesa na východ od této kupy, kupou 500 m na východ od jiho-východního cípu tohoto lesa, jižním okrajem Buda, silnicí na východ od Buda.

Přední okraj záchytného pásma musí býti umístěn tak, aby dovoľoval palebným zbraním, které je budou míti obsazeno, aby zastaly, kdyby bylo třeba, úlohu ochabnuvší části pásma hlavního odporu a aby umožnily zřízení palebné clony před záchytným pásmem; proto bude přední okraj tohoto pásma procházeti místy: jižním okrajem Vesela, západním a jižním okrajem lesa 229, hřebenem kupy na sever od 240, kupou 260.

Pozorovací částice budou posunuty kupředu na hřebeny ležící před předními hranicemi, to jest na Basaltbruch (249), pak podél železnice, pak na hřbet 1000 m na jihovýchod od Buda a k stanici Koprník.

Hlavní palebná přehrada, položená na jih od předních hranic, musí sahati až k linii obsazené pozorovacími částicemi.

Kdyby posléze nepřítel přistoupil k útoku, ustoupily by pozorovací částice zpět na přední hranice, kdežto všechna ostatní vojska by musila klásti na místě odpor stůj co stůj.

Rozdělení dělostřelectva pro přímou podporu.

Poněvadž hlavní akce je vedena 3. plukem, sluší především podporovati tento útok a vystříhati se buď jak buď roztržtění úsilí. Proto přidělí sám, vyžádati si přání velitele brigády v této věci, aby tak byl vytvořen co nejúplnější soulad mezi akcí tohoto dělostřelectva a útokem pěchoty.

Užití dělostřelectva pro všeobecnou činnost.

V našem případě ponechal velitel divise veliteli brigády péči o to, aby určil palebné úkoly dělostřelectva pro všeobecnou činnost. Ostatně i kdyby to nebyl býval udělal, nebyl by jistě býval opominul, dříve než je určí sám, vyžádati si přání velitele brigády v této věci, aby tak byl vytvořen co nejúplnější soulad mezi akcí tohoto dělostřelectva a útokem pěchoty.

Nuže — co požaduje velitel brigády od tohoto dělostřelectva pro všeobecnou činnost? Aby mu zajistilo ochranu útoku 3. pluku, vezmouc si s počátku za cíl místa na obzoru, která je viděti z výchozí základny a z nichž by nepřítel mohl rušiti přiblížení a pak vyrazení útoku; těmito místy jsou hřeben orientovaný od severoseverozápadu k jihojihovýchovu hřbetu na východ od Zucker Fb., pak severozápadní a severní okraje lesa Velká Horka a hřeben, který se odtud táhne na východ. Potom musí toto dělostřelectvo přeložit svou palbu dále na jih, na severní okraj lesa Malá Horka a na hřebeny, které jej obkličují z východu i ze západu, jakož i na hřeben, který, vycházejce z jihozápadního cípu lesa Malá Horka, táhne se k západu a končí u J. H. za železnicí. Při tom při všem musí však dělostřelectvo pro všeobecnou činnost vzíti na mušku také v bocích hlavního útoku místa, z kterých by se mohly vynořiti nepřátelské protiútoky, a to zejména na východě osadu Dobrawuda, na západě Haschkow a J. H.

Je třeba především, aby dělostřelectvo pro všeobecnou činnost nepůsobilo nebo nebylo pohotově působiti časově než na ona místa terénu, odkud by nepřítel mohl svou palbou nebo svými protiútoky zachytiti naše útočící prapory, jinak říkajíc, dělostřelectvo pro všeobecnou činnost musí stříleti jen na ty nepřátelské palebné zbraně, které jsou v palebném celku, na který se vede útok, jakož i na protiútoky připravující se v tomto palebném celku nebo v nejbližší blízkosti jeho bočných hranic.

Později bude dělostřelectvo pro všeobecnou činnost pohotově zasáhnouti na ta místa terénu, odkud by nepřítel mohl překážeti akci našich útočících praporů, vyražejících na jih od prvního cíle, t. j. na severní okraje Lhotitz, na severovýchodní okraje Veselé, na hřbet na sever od lesa 229, na hřbet na sever od 240 i přímo na sám hřbet 240, na Kalwarka Berg a na kupu na jihozápad od Buda.

Divisní eskadrona, která nemá již nijaké možnosti operovati vpředu, shromáždila se poblíž velitele předvoju v úvalu na západ od Hoschkowitz. Zde zůstane v záloze, avšak při tom bude stále pohotova postoupiti kupředu, aby tu využila jakéhokoliv průrazu nepřátelské fronty pěchotou. Jestliže totiž je posice, na kterou vedeme útok, skutečně posice krycí, jak to předpokládáme, je možno, že se náhle zhroutlí a že se po dobytí masivu Horek octneme v pásmu prostém ne-

přítele. Tu pak bude úlohou jezdeckta, aby překročilo místo průrazu a aby postoupilo co nejrychleji k jihu s úkolem zjistiti, zda není nějaká nová nepřátelská posice zcela nablízku, a vejíti v dotyk s nepřítelem u jeho předpokládané hlavní posice.

Ženíjní roty, přidělené od počátku k předvoji, bude užito při úpravě všech komunikací a z nich zejména těch, které jdou přibližně od severu k jihu, jakož i při zřízení přechodů přes Jizeru u Münchengrätz, které byly nepřítelem částečně poškozeny. Poněvadž pak od severu k jihu vedou dvě hlavní silnice a z nich zase důležitější je ta, která přetíná Münchengrätz, běžíc podél samé Jizery, bude většina ženijní roty užito právě na této silnici.

Rozkaz daný velitelem brigády ve 12 hod. k provedení hořejšího rozhodnutí vyplývá přímo z uvedených úvah; zdá se, že není třeba jej zde reprodukovati.

O T Á Z K A 15.

Chtějice vyložití úlohu velitele pluku v zahajovacím boji, prostudujeme v této otázce rozkaz, který by musil dáti velitel 3. pluku na základě rozkazu k útoku, který dostal od velitele 20. brigády ve 12 hod. 15 min.

Předpokládejme, že velitel 3. pluku orientoval své prapory takto: I./3. z Hněvosic na jižní okraj Mnichova Hradiště, II./3. z lesa Fasanerie na severovýchodní cíp téhož města, III./3. z Arnoštic na Hoschkowitz, a že se sám odebral rychle na SV. velitele 2. pluku, na kupu 300 m na jihojihozápad od Hoschkowitz, aby se tu s ním dohodovřil a aby se informoval, jak jen možno, o nynější situaci 2. pluku. Dověděl se tu zejména tyto věci:

a) že těžké nepřátelské kulomety, umístěné ve směru koty 230, střílejí k severu do úvalu na východ od Zuckerfabrik,

b) že jiné nepřátelské těžké kulomety, umístěné na severních a západních okrajích lesa Velká Horka, střílejí velmi účinně na hřbety, sestupující od těchto lesů k severu a k severozápadu,

c) že na celé frontě souvislá síť nepřátelské palby přibila k zemi jednotky 2. pluku na linii Wasserwerk, křižovatka na sever od Zuckerfabrik, strom v silniční aleji Mnichovo Hradiště—Bošín pod písmenem c od slova Münchengrätz, podél řechené silnice až k odbočce cesty vedoucí do Lhotitz, hřeben 250 m na jih od 249, 324.

Takto dobře informován o situaci, odebral se velitel 3. pluku ke kříži 500 m na východ od středního kostela v Mnichově Hradišti, aby tu prostudoval terén, v kterém půjde jeho pluk v boj, a aby dal svůj rozkaz k útoku. Proberme základy tohoto rozkazu.

1. Situace.

V akčním pásmu 3. pluku a dále na východ je 2. pluk úplně v boji a upravuje obranné pásmo na linii, které dosáhl v sestavě, která nemá téměř žádné hloubky. Není schopen dalšího pohybu, avšak je schopen palby, zejména ze svých palebných základen s hřebenu na jhozápad od Klein Zasadka, s hřebenu M. H. Přestawlk a z jižního, východního a západního okolí Mnichova Hradiště.

Vzadu za 2. plukem dosahují nebo dosáhnou co nejdřívě prapory 3. pluku posledních krytů na bojišti, vyznačených místy Mnichovo Hradiště a Hoschkowitz a úžlabinou, která je spojuje.

Nepřítel zřídil na sever od linie Haschkow, 308, Dobrawuda, Bošín, souvislou palebnou přehradu, kterou se 2. pluku nepodařilo překročiti. Jinak se neví o nepříteli nic bližšího, avšak naše velitel-

ství je toho názoru, že tu jde jen o krycí posici, t. j. o obrannou posici bez hloubky, kterou je možno zlomit prudkým nárazem.

2. Úkol.

Jde především o to, aby bylo dobyto zalesněného masivu Horka (aby byla otevřena v nepřátelské sestavě trhlina). Po dobytí této posice bude třeba využití tohoto prvního úspěchu prohloubením trhliny, zatím co se volné jednotky 2. pluku budou snažit trhlinu rozšířit, nebo aspoň zajistí ochranu boku 3. pluku. První operace je nejdůležitější: je třeba věnovat jí veškeru péči. Pro 3. pluk znamená tato operace především přibližovací postup v nepřátelské palbě, kterého je třeba, aby byla vojska přivedena do největší blízkosti za obranné pásmo 2. pluku, a potom útok, kterým bude dobyto 1. cíle, stanoveného velitelem brigády.

3. Terén.

Mezi silnicí Mnichovo Hradiště—Hoschkowitz a obranným pásmem 2. pluku je terén téměř úplně odkrytý. V jižním okolí Mnichova Hradiště tvoří však přes to četné silnice se stromovými alejemi, dále železnice a potok, velmi příznivý terén pro přibližovací postup v tomto pásmu; také na jih od Hoschkowitz usnadňuje úval 239, pak údolí na severovýchod od hřbetu M. H. Přestawlk, konečně úval na jihozápad od tohoto hřbetu do značné míry přibližovací postup v tomto pásmu.

Přibližovací postup jednotek 3. pluku bude se tedy moci dít za podmínek dosti příznivých, a to tím spíše, že bude kryt veškerou pěchotní palbou 2. pluku, který bude působiti proti nepřátelským palebným zbraním, mohoucím zasáhnouti do přibližovacích pásem, jakož i veškerým dělostřelectvem, které bylo dáno k dispozici 20. brigádě jako dělostřelectvo pro všeobecnou činnost. Velitel pluku bude moci ještě zvětšiti tuto ochranu tím, že uvede v činnost, bude-li třeba, také veškeré dělostřelectvo pro přímou podporu, které má k dispozici.

Vizme nyní, jak vypadá terén samého útoku.

V malé vzdálenosti (průměrně 700 m) od přední linie, dosažené 2. plukem, uzavírá zalesněná kupa 308, Velká Horka, obzor. K východu pokračuje tento obzor po hřebenu, který, vycházející ze 308, obtáčí z jihu osadu Dobráwuda, poté přetíná silnici Mnichovo Hradiště—Bošín, poblíž kříže a vrací se zpět ke kupě 324, spojiv se předtím se hřebenem 500 m na jihozápad od Klein Zasadka. Směrem na západ vybíhají z kupy 308 k Jizeře dva značné hřebety, z nichž první, severnější, který se končí v okolí Zuckerfabrik, tvoří částečně obzor, kdežto druhý, jižnější, obsahuje především les Malá Horka, jehož vrcholky je vidět nad hřbetem předcházejícím, a potom, obraceje se přímo k západu, končí se v jižním okolí J. H. Tento druhý hřbet tvoří pak obzor v západní části útočného pásma 3. pluku, asi 1200 m od naší 1. linie. Jím prochází také 1. cíl, stanovený velitelem brigády.

Za tímto prvním obzorem, jak vidí velitel 3. pluku na mapě, terén se celkem stále snižuje až ke konečnému cíli a je, vyjímajíc malou osadu Lhotitz a lesík 229, zbaven jakýchkoli přirozených překážek, které by mohly ztěžovati postup pluku.

Do šířky je útočné pásmo pluku rozděleno ve dva terény celky, dobře navzájem rozdělené hřbenem, který se táhne od 308 k severoseverozápadu, dále lesem Velká a Malá Horka, hřbenem 297,

251, rozcestím 700 m na severovýchod od 229, lesem 229. Tyto dva terénní celky, v severní části útočného pásma velmi nerovné, později se téměř navzájem vyrovnávají. Levý (východní) terénní celek, široký asi 600 m, hodí se dokonale pro prapor; pravý (západní), 1100 m zšíří, přesahuje útočnou kapacitu jednoho praporu: i bude pravděpodobně nezbytno zasaditi tam více než prapor.

Do hloubky obsahuje útočné pásmo nejprve terénní celek, omezený na jih prvním obzorem, t. j. linií: severovýchodní a severozápadní okraje lesa Velká Horka, hřbet běžící přibližně od východu k západu a končící se u Zuckerfabrik. Tento terénní celek, poněkud otevřený, jak jsme viděli, ve své západní části, avšak úplně uzavřený všude jinde, bude tvořiti 1. cíl pluku, cíl to, srovnáme-li jej s cíli stanovenými velitelem brigády, přechodný. Po dobytí lesa 308 a hřebenu, který se odtud táhne k západu, bude totiž pluk moci pokračovati ve svém postupu k jihu teprve potom, až přemístí své pěchotní palebné základny. Znamená to, že se pluk na tomto přechodném cíli na dlouho zastaví? Zajisté, že nikoli. Vynasnaží se omeziti tuto zastávku co nejvíce, a to tím, že již napřed připraví postupně posunutí svých palebných základen, což bude moci učiniti tím snáze, že počáteční palebné základny zůstanou i nadále obsazeny těžkými kulomety 2. pluku. Buď jak buď, 3. pluk nemůže očekávati, že by mohl překročiti první obzor, dokud na něm nezřídí napřed všechny své palebné základny; proto si právě musí zvoliti tento obzor za svůj první cíl. Dále za tímto prvním obzorem je pravý (západní) terénní celek znovu omezen do hloubky lesem Malá Horka a hřebenem východ-západ, končícím se na jih od J. H. Tento hřeben znamená tedy pro jednotku, která bude určena k postupu v tomto terénním celku, mez jejího druhého posunu; ostatně se kryje s prvním cílem brigády. Nalevo (na východě) naopak rozvírá se terénní celek široce na jih od lesa Velká Horka a zastávka, předvídaná velitelem brigády na 1. cíli, diktovaná, jak jsme viděli shora (v řešení 14. otázky), jen opatrností (starostí, aby pluk zbytečně „nenaběhl“, kdyby tu šlo o pevnou nepřátelskou posici, nikoliv jen o posici krycí), není jinak pro jednotku zasazenou v tomto pásmu nikterak nutná a bude míti jen tu výhodu, že dovolí řečené jednotce, aby připravila svůj pozdější postup na Lhotitz.

Ostatně — nemá-li nepřátelská posice, jak předpokládal velitel divise, nařizuje tento útok, hloubky — půjde v té chvíli o postup co možná rychlý, aby bylo využito průrazu, dosaženého v nepřátelské sestavě; velitel pluku se tedy vystříhá toho, aby určoval nové přechodné cíle; ostatně terén sám mu dovoluje, aby zřídil na dobytých výšinách dobré palebné základny s působností na velkou dálku a aby zajistil svůj levý (východní) bok, který je nejvíce ohrožen, pevným obsazením Lhotitz. Po dosažení 2. cíle bude se velitel pluku snažit „opatrěti si vzduch“ (zjednat si uvolnění) tím, že posune své levé (východní) křídlo až na hřeben na sever od koty 240 a že pak postoupí, dovolí-li to okolnosti, až na konečný cíl.

Nyní jde o to, abychom stanovili, kde má vésti 3. pluk svůj hlavní nápor.

Nuže — při každém útoku má útočník vésti svůj hlavní nápor tam, kde je nepřátelská palba nejslabší a kde zároveň jeho vlastní palba je nejsilnější.

Doplňme tedy studium terénu vyšetřením palebných možností nepřítelových i svých vlastních.

1. Až k přechodnému cíli.

Ve východním terénním celku může vycházeti nepřátelská palba jen ze severovýchodních okrajů lesa Velká Horka a může to býti jen palba čelní s hloubkou velmi omezenou.

V západním terénním celku může nepřátelská palba vycházeti z hřebenu 308, Zucker Fb., avšak také ze severozápadních okrajů Velká Horka a dokonce i v západní části hřebenu Malá Horka, J. H.: může se tedy státi, že tu budeme mít co činiti nejen s palbou čelní; nýbrž také s palbou bočnou a dalekou.

Je tedy nade vši pochybnost jasné, že s hlediska palebných možností nepřítel je levý (východní) terénní celek pro útok příznivější než pravý (západní). Kde můžeme umístiti své palebné základny pro útok na přechodný cíl? Jsou to od východu k západu tato místa: hřbet 400 m na jihozápad od 249 (asi 800 m od severovýchodního okraje lesa Velká Horka), severní okolí silnice Mnichovo Hradiště—Bošín na severovýchod od 308 (asi 600 m od téhož okraje), hřbet M. H. Přestawlk (asi 1200 m od téhož okraje), stanice Mnichovo Hradiště (asi 1400 m od severozápadních okrajů lesa Velká Horka a 1000 m od hřebenu 308, Zucker Fb.), jižní okraj Mnichova Hradiště (asi 1300 m od hřebenu 308, Zucker Fb.), okolí kříže 400 m na jih od Mnichova Hradiště (asi 1500 m od severozápadních okrajů lesa Velká Horka, 100 m od hřebenu 308, Zucker Fb., 1600 m od hřebenu na sever od 230).

Obě východní palebné základny (na jih od 249 a M. H. Přestawlk), dosti vysoké (zvláště východní), budou moci působiti až do poslední chvíle v prospěch útočníků, a to jak pro své umístění, tak i pro tvar terénu útoku, který stoupá pravidelně směrem na 308.

Západní palebné základny nebudou moci působiti dlouho na západní části hřebenu 308, Zucker Fb. a budou míti jen daleký účinek na bočnou palbu, vycházející ze severozápadních okrajů lesa Velká Horka.

Naše levé (východní) palebné základny, které mají podporovati jednotku operující v levém (východním) terénním celku, jsou tedy umístěny, jak zřejmo, značně výhodněji než palebné základny na pravo (na západě). S hlediska našich vlastních palebných možností je tedy rovněž výhodnější terénní celek levý (východní) než pravý (západní).

Dodejme, že dobytím lesa Velká Horka usnadníme značnou měrou akci jednotky, operující v pravém (západním) terénním celku, a to jednak tím, že zmenšíme palebné možnosti nepřítelovy, odstraníme bočnou palbu ze severozápadních okrajů lesa Velká Horka, jednak tím, že zvětšíme značně své vlastní palebné možnosti nejen v prospěch levého (východního) terénního celku, nýbrž také směrem na jihozápad, v prospěch celku pravého (západního).

Z á v ě r. Až po přechodný cíl musí vésti velitel 3. pluku svůj hlavní nápor vlevo (na východě).

2. Až k prvnímu cíli.

Podobné uvažování by ukázalo, že v této fázi útoku jsou palebné možnosti nepřítelovy menší a naše vlastní palebné možnosti větší v pravém (západním) terénním celku a že tedy po dobytí 1. cíle je vhodné vésti hlavní nápor vpravo (na západě).

Je to ostatně zcela logické, neboť nejlepší prostředek, jak udržeti les Velká Horka, jehož dobytí je pro naši akci tak důležité, je zajistiti

jeho boky, to znamená dobýti na západě Malé Horky a na východě Dobrawuda. Víme, že velitel brigády předvídá dobýtí této osady 2. plukem (praporem II./2.).

3. Až k druhému cíli a dále.

Bude-li v útoku pokračováno, znamená to, že se podařil. Proto bude třeba podporovati od té chvíle hlavně jednotku, která měla největší úspěch, a zajistiti při tom účinně ochranu jejích boků; jediné události samy umožní stanovit po dobýtí 1. cíle směr dalšího hlavního náporu.

Zastaví-li se útok na 1. cíli, bude to znamenati, že nemá již prostředků, aby dále pokračoval; tu mu bude třeba udržeti stůj co stůj dobytý terén a zejména podepřítí jeho boky. Dobytí Dobrawuda 2. plukem nabude v té chvíli nejhlavnější důležitosti a 3. pluk musí býti hotov podepřítí tuto akci veškerou palbou, kterou bude mít k dispozici.

Jestliže nám předcházející studium ukázalo, jakým způsobem máme užití své pěchotní palby, naznačuje nám rovněž jasně, jak máme užití své palby dělové. Musíme ji uvést v činnost v dokonalem spojení s pěchotou, to znamená, že naše dělová palba musí působiti jen v onom terénním celku, na který budeme útočiti, a především proti oněm nepřátelským palebným zbraním, které pěchota může zasáhnouti jen stěží nebo vůbec ne, a to pro jejich vzdálenost nebo umístění. V našem konkrétním případě musí býti dělostřelecká palba řízena hlavně na nepřátelské palebné zbraně, umístěné na severozápadních okrajích lesa Velká Horka, poněvadž bočná palba těchto zbraní, rušící nanejvýš útočníka, nemůže býti umlčena palbou jeho pěchoty; druhým cílem pak pro naši dělovou palbu musí býti nepřátelské palebné zbraně, umístěné na hřebenu na sever od 230, poněvadž tyto zbraně jsou příliš daleko, aby mohly býti vzaty v palbu naší vlastní pěchoty.

Po dobýtí přechodného cíle může býti postup 3. pluku nejvíce rušen bočnou palbou z lesa Malá Horka. Je to tedy tato palba, kterou by zbraně naší pěchoty mohly potírat jen stěží, která musí býti držena v šachu naším dělostřelectvem pro přímou podporu.

Tuto dělostřeleckou akci nebude řídit velitel pluku, nýbrž ponechá to velitelům praporů 1. sledu, kteří jsou lépe umístěni než on, aby mohli znáti své vlastní potřeby. Velitel pluku si však vyhradí právo vzít znovu do ruky, kdyby bylo třeba, všechny tři oddíly pro přímou podporu a dát jim provést soustředění palby, kterých snad budou okolnosti vyžadovati; ba, může některá z těchto soustředění již předem předvídati. V daném případě může velitel pluku předvídati tato soustředění palby: na severozápadní okraje lesa Velká Horka; na severozápadní a západní okraje lesa Malá Horka; na hřeben 250 m na jihozápad od Dobrawuda; na severní okraje Lhotitz; to vše proto, že ví již napřed, že každý houževnatý odpor nepřítel na těchto místech musí býti stůj co stůj zlomen a že se to může státi jen za užití veškerého volného dělostřelectva.

Když je vyřízena otázka palby, je třeba ještě prostudovati terén s hlediska výchozí základny pro útok, kterou musíme přesně stanovit; výchozí základnou pak rozumíme onu linii v terénu, z které jednotky 1. sledu vyrazí po dokončení svého přibližovacího postupu přímo proti svým cílům.

Nuže — tato výchozí základna musí ležeti co nejbližší k obranné linii 2. pluku, aniž však s ní splývá. Vedle toho musí býti orientována

tak, aby jednotky v ní umístěné byly čely proti svým cílům. Konečně má být co možná skryta před pozorováním i palbou nepřítele.

Co se týká jednotky, která bude útočiti v levém (východním) terénním celku, všimněme si, že silnice Mnichovo Hradiště—Bošín je rovnoběžná se severovýchodním okrajem lesa Velká Horka a že se 250 m na sever od této silnice táhne malý hřeben, který je s ní přibližně rovnoběžný. Tento hřeben může být výchozí základnou pro levou (východní) útočící jednotku.

Co se pak týká jednotky, která bude útočiti v pravém (západním) terénním celku, vidíme, že linie, vyznačená od východu k západu orientovanou částí potoka, tekoucího na jihovýchod od stanice Mnichovo Hradiště, je rovnoběžná s hřebenem 308, Zucker Fb., a že největší část terénu na sever od tohoto potoka až k naší první linii tvoří vzhledem k nepřátelským posicím hluchý prostor. Bude tedy snadno stanovití asi 250 m na jih od řečeného potoka vhodnou výchozí základnu, vyřízenou na jedné straně na kříž, 500 m na jih od Mnichova Hradiště, a na druhé straně na některý dobře viditelný strom v silniční aleji Mnichovo Hradiště—Bošín.

Aby pak bylo zajištěno časové i prostorové spojení mezi oběma jednotkami, bude třeba dát překročiti pravé (západní) jednotce její výchozí základnu teprve v té chvíli, kdy levá (východní) jednotka dosáhne silnice Mnichovo Hradiště—Bošín.

4. Akční prostředky.

Z předcházejících úvah vysvitají tyto věci:

a) nutnost přidělití jeden prapor do 1. sledu do levého (východního) terénního celku;

b) nutnost přidělití více než jeden prapor do 1. sledu do pravého (západního) terénního celku;

c) nutnost podržeti si nějakou zálohu nejen proto, aby mohl být útok živěn, aby bylo využito úspěchu a aby byly eventuálně kryty boky jednotek 1. sledu, nýbrž také proto, aby bylo možno zaujmouti každou chvíli, a hlavně během útoku na 1. cíl, hlubokou obrannou sestavu, jestliže by si toho okolnosti vyžádaly.

Přidělíme tedy dva prapory pro 1. sled, avšak při tom zesílíme prapor, mající útočiti v pravém (západním) terénním celku, jednou rotou; zbytek pak praporu, z kterého byla vzata tato rota, bude naším druhým sledem. Rozumí se ovšem, že hned od počátku operace bude kulometná rota praporu 2. sledu pracovati v prospěch jednotek 1. sledu, za řízení velitele pluku a že bude vrácena k dispozici svému veliteli praporu teprve v té chvíli, když tento prapor dostane přesný úkol.

Četa minometů bude musit bojovati proti nepřátelským těžkým kulometům, umístěným v jednom anebo v druhém terénním celku, a to zejména proti kulometům na severozápadním okraji lesa Velká Horka a pak proti kulometům na severozápadním a západním okraji lesa Malá Horka; proto zůstane četa minometů podřízena přímo veliteli pluku, který jí bude dávati její palebné úkoly postupně podle toho, jak se bude rozvíjeti útok.

Pokud jde o dělostřelectvo pro přímou podporu, přidělíme dva oddíly praporu útočícímu v levém (východním) terénním celku, kde se vede při vyražení útoku hlavní nápor a kde ochrana východního boku pluku bude možná vyžadovati okamžitých soustředění palby. Třetí pak z oddílů pro přímou podporu bude přidělen druhému praporu 1. sledu.

(Pokračování.)